

5.5. Włochy – *Pracowite jak pszczoły*

ALEKSANDRA URBANOWSKA

ORCID: 0009-0002-0903-498X

Szkoła Polonijna w Perugii „Czerwone Maki”

Temat zajęć: Pracowite jak pszczoły.

Czas trwania zajęć: 90 minut.

Grupa wiekowa: 4–6 lat.

Cele główne:

- kształtowanie postaw proekologicznych;
- zainteresowanie życiem pszczoły – jej znaczenie w przyrodzie i w życiu człowieka.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- dowiaduje się, dlaczego pszczoły są tak ważne dla człowieka;
- poznaje podgatunek i zalety pszczoły liguryjskiej, występującej na terenie regionu (Umbria, Włochy);
- poznaje smak miodu;
- poznaje polskie słowa pszczoła, miód, ul, smak.

Metody i techniki: słowna: rozmowa, opowiadanie; oglądowa: prezentacja, słuchanie odgłosów; aktywizująca: obserwacja, badanie, zabawa muzyczno-ruchowa.

Materiały dydaktyczne: komputer, rzutnik, głośnik, słoik z miodem z koniczyny czerwonej i słoik z miodem sztucznym, łyżeczki i talerzyki, szklane naczynia, kubeczki, gofry, kolorowe kartki papieru, obrazek pszczoły, prezentacja.

Wprowadzenie teoretyczne: Pszczoły należą do tzw. owadów zapylających, które pełnią bardzo ważną rolę w przyrodzie, ponieważ zapylenie roślin jest jednym z kluczowych sposobów na zachowanie różnorodności biologicznej. Do tych pracowitych stworzonek zaliczamy również pszczołę miodną (*Apis mellifera*), która nie tylko jest bardzo ważnym zapylnicem kwiatów, owoców i warzyw, ale również produkuje pyszny miód. We Włoszech możemy wyróżnić pszczołę włoską – *Apis mellifera ligustica*, pochodzącą z kontynentalnej części Włoch, która jest najpowszechniejszym podgatunkiem pszczoły miodnej na świecie. Świetnie dostosowuje się do różnych warunków klimatycznych i doskonale znosi zarówno ciepło strefy śródziemnomorskiej, jak i chłodny umiarkowany klimat północnej Europy. Na półtorogodzinnych zajęciach dzieci obejrzą film i dowiedzą się, jak bardzo pracowite są

pszczoły zapylające. Dzięki zabawie ruchowej spróbują się w nie wcielić i dowiedzą się, jak dużo energii potrzeba do całodniowej pracy. W trakcie lekcji nauczyciel opowie o rodzimym gatunku pszczoły, a poprzez badanie miodu z czerwonej koniczyny, produkowanego właśnie przez pszczołę liguryjską, dzieci poznają jego właściwości i smak. Do scenariusza jest załączony komplet ilustracji, linki do filmu i nagrania odgłosów pszczół, które wraz ze wskazanymi informacjami i instrukcjami pozwolą nauczycielowi przeprowadzić zajęcia.

Przebieg zajęć:

Powitanie

Nauczyciel wita się z dziećmi i prosi, aby spojrzały na tablicę, na której znajduje się ilustracja pszczoły (załącznik_1). Wprowadza dzieci do tematu zajęć.

Wprowadzenie w tematykę zajęć

Pracowite jak pszczoły. Nauczyciel włącza bajkę *Z kamerą wśród pszczół*, odcinek 2.

Rozmowa kierowana przez nauczyciela, np.: „*Gdzie mieszkają pszczoły? Jaką pracę wykonują pszczoły? Dlaczego mówimy «pracowity jak pszczoła»? Dlaczego pszczoły są potrzebne i rolnicy tak je lubią?*”

Nauczyciel prosi dzieci, aby zamknęły oczy i włącza nagranie bzyczenia pszczół, pyta, czy rozpoznają te dźwięki. Dzieci naśladują bzyczenie pszczół.

Pszczoła liguryjska. Za pomocą prezentacji (załącznik_2) nauczyciel przedstawia dzieciom pszczołę liguryjską, charakterystyczną na terenie regionu Umbria (Włochy).

Pszczoły na łące – zabawa ruchowa. Nauczyciel rozkłada na podłodze kolorowe kartki papieru (o jedną mniej niż liczba dzieci) i włącza nagranie z bzyčeniami pszczół. Dzieci są pszczołami, które „fruują” po łące, wydając dźwięk bzyczenia. Na przerwę w nagraniu przysiadają na kolorowych kartkach – „kwiatkach” i pracowicie zbierają nektar. Dziecko, które nie zdążyło znaleźć swojego „kwiatka”, odchodzi na bok i czeka jedną kolejkę. Nauczyciel zabiera jedną kartkę i włącza nagranie. Kolejne dziecko, które nie zdążyło usiąść na kwiatku zamienia się z uczniem, który odpadł w pierwszej turze itd.

Badanie miodu. Po krótkiej przerwie, nawiązując do obejrzanego filmu, nauczyciel pyta dzieci, np. „Co produkują pracowite pszczoły w ulach?” Dzieci odpowiadają.

Następnie nauczyciel pokazuje słoiki z miodem z czerwonej koniczyny i rozdaje dzieciom talerzyki i łyżeczki. Nauczyciel nakłada miód na każdy talerzyk. Dzieci badają „próbkę” miodu, wykorzystując zmysły (smak, węch, dotyk).

Dzieci opowiadają o swoich doświadczeniach.

Badanie autentyczności miodu. Nauczyciel pokazuje dzieciom drugi słoik z miodem, tym razem sztucznym. Dzieci oglądają miód, sprawdzają i porównują zapach

i kolor. Nauczyciel dzieli dzieci na grupy. Każda grupa otrzymuje 2 szklane naczynia z wodą i 2 kubeczki: w jednym znajduje się miód sztuczny, a w drugim miód prawdziwy. Dzieci przeprowadzają badanie i opowiadają o jego wynikach.

Zakończenie

Nauczyciel chwali dzieci za aktywny udział w zajęciach i w nagrodę częstuje wszystkich goframi. Każde dziecko samodzielnie przygotowuje swojego gofra z miodem.

Załączniki:

Załącznik_1 – Zdjęcie pszczoły.

Załącznik_2 – Prezentacja o pszczole liguryjskiej

BIBLIOGRAFIA

Nagranie bzyczenia pszczół <https://www.youtube.com/watch?v=Z5tLGn-QNpg>

Film Z kamerą wśród pszczół, odc. 2 <https://www.youtube.com/watch?v=PX8JKShqt9c> –

Pszczola włoska https://pl.wikipedia.org/wiki/Pszczo%C5%82a_w%C5%82oska

Pszczoly – nasz skarb! <https://www.gov.pl/web/edukacja-ekologiczna/pszczoły--nasz-skarb>

O pszczołach <https://www.pomagamypszczołom.pl/o-pszczolach/>

Zdjęcie pszczoły liguryjskiej <https://www.istockphoto.com/it/foto/insetti-deuropa-api-vista-laterale-macro-di-ape-da-miele-occidentale-isolata-su-fondo-gm1396407304-451172351>